
Introducció als mercats financers com a alternativa d'inversió i finançament

PID_00267330

Elisabet Ruiz Dotras

Temps mínim de dedicació recomanat: 1 hora

Elisabet Ruiz Dotras

L'encàrrec i la creació d'aquest recurs d'aprenentatge UOC han estat coordinats per la professora: Elisabet Ruiz Dotras (2019)

Primera edició: setembre 2019
© Elisabet Ruiz Dotras
Tots els drets reservats
© d'aquesta edició, FUOC, 2019
Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona
Realització editorial: FUOC

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars dels drets.

Índex

1. Introducció als mercats financers com a alternativa d'inversió i finançament.....	5
---	----------

1. Introducció als mercats financers com a alternativa d'inversió i finançament

El tipus d'interès és important perquè correspon al preu del diner i perquè és la variable que teniu per a poder comparar operacions financeres, sempre que aquest sigui conegut.

Ara és el moment, però, de centrar-nos en els actius financers i els mercats on aquests es negocien. Hi ha diferents mercats financers bàsicament classificats pel tipus d'actiu que s'hi negocia: el mercat interbancari, com el seu nom indica, és un mercat exclusivament entre bancs; el mercat de bons (tant de deute públic com de deute privat o corporatiu); el mercat d'accions (comunament conegut com el mercat borsari); el mercat de divises i el mercat de derivats.

Els bons es diferencien de les accions, entre altres aspectes, perquè paguen un interès anomenat cupó que és fix (en la majoria de bons) i perquè tenen un venciment determinat. En canvi, les accions paguen dividendes i no tenen venciment. A més, pel que fa als bons, en el moment d'emetre's es coneix el cupó que pagarà, quan es pagarà aquest cupó, el seu venciment i el principal o nominal del títol.

És a dir, si voleu calcular el valor d'un bo, per exemple el valor d'un bo emès per l'empresa Google, en qualsevol moment del temps, només cal calcular el valor present de tots els pagaments futurs. Si ho intenteu fer, veureu que totes les variables són certes i conegudes a excepció del tipus d'interès del denominador, que correspon a un tipus efectiu.

Per contra, si mirem de calcular les accions, ens trobarem que els pagaments futurs són incerts. No se sap si l'empresa pagarà dividendes, i en cas que ho faci, quin serà l'import i quan es farà el pagament.

Si els bons són emesos pels governs, s'anomenen deute públic. Aquest deute és emès pel Tresor públic del país i ho fa per mitjà dels instruments següents: lletres (venciment inferior a un any), bons (venciment superior a un any però inferior a cinc) i obligacions (venciment superior a cinc anys) del Tresor.

Aquests títols de deute públic evidentment es negocien, és a dir, es compren i venen cada dia en el mercat de deute públic.

Si en lloc de ser els governs, són les empreses les que emeten deute, parlem de deute privat o corporatiu. Les empreses poden emetre deute (bons) o accions per tal d'aconseguir recursos monetaris per a finançar els seus projectes.

Evidentment, aquest deute privat també es negocia en els mercats financers, però és un mercat diferent del mercat de deute públic i s'anomena *mercat de deute privat* o corporatiu. En aquest mercat es compren i venen bons o obligacions corporatives contínuament.

A part dels mercats de renda fixa, també hi ha el mercat de renda variable. La principal diferència amb els mercats de renda fixa és que aquests són centres on es negocien les transaccions que no tenen un rendiment fix, ja que es desconeix qualsevol informació futura. La borsa de valors és el principal exemple d'aquests mercats. Com que en aquests mercats hi ha molta especulació, és fàcil guanyar o perdre molts diners en poc temps. El mercat de renda variable, o mercat d'accions, reflecteix les expectatives empresarials i, per tant, la situació econòmica general dels diferents països i del món sencer.

No obstant això, no podem comprendre els mercats financers si no els incloem dins d'una perspectiva internacional. Per tant, un dels principals instruments necessaris i suficients per a entendre el desenvolupament i la dinàmica dels mercats financers internacionals és la comprensió i el seguiment de l'entorn econòmic en el qual s'integren els mercats de capitals (principalment mercat de renda fixa i mercat de renda variable), el mercat de divises i derivats.

La globalització dels mercats financers ha tingut lloc a partir d'una sèrie de factors o circumstàncies que han permès la integració dels mercats financers. Un d'ells és la desregulació financera i la llibertat de moviments de capitals. Però un dels factors més rellevants en aquest canvi ha estat l'avanç tecnològic relatiu a la connexió entre mercats, que ha facilitat i unificat sistemes de liquidació i compensació d'operacions, ha agilitzat la negociació amb serveis integrats de diversos mercats, i ha millorat el binomi risc-rendiment per als inversors.

El resultat de tots aquests canvis ha generat un augment sense precedents en la dimensió i amplitud dels mercats de divises, bons i accions. A més, els mercats derivats, inexistents en la majoria de països o amb una importància relativament petita a principis dels anys vuitanta del segle passat, han augmentat els seus volums exponencialment.

Com a resultat d'aquest gran canvi en l'entorn econòmic i en el sistema financer, ha estat inevitable l'evolució i l'aparició de nous productes financers caracteritzats per la innovació financera. La finalitat d'aquests nous productes no és més que cobrir-se davant l'inevitable increment de la volatilitat i el major risc en el conjunt d'operacions financeres. No es tracta de qualsevol producte financer, sinó d'aquells que es construeixen a partir dels anomenats productes derivats, principalment futurs, opcions i permutes financeres (swaps).